

[Djurhuus.]

bindelse med disse successive love har været påført udgifter for at opfylde instituttets forpligtelser.

Virkeliggørelsen af kreditforeningstanken, der første gang i 1909 blev indbragt for Færøernes lagting, har i den nuværende form haft stor betydning for opbygningsmulighederne for den færøske fiskerflåde. Den har gjort det muligt for os at komme i forbindelse med et kapitalånemarked, og dette er en af forudsætningerne for, at vi kan løse de opgaver, der trænger sig på erhvervsmæssigt i denne forbindelse, på en sådan måde, at vi kan være i stand til at skaffe vore søfolk og fiskere indtægtsmuligheder, der ikke alene ligger på højde med andre samfundsgrupper, men helst højere. Dette skulle være rimeligt og naturligt, når man tager i betragtning deres farlige og møjsomme erhverv og de afsavn af mange af hjemmelivets goder, det fører med sig, samt den samfundsmæssige betydning, erhvervet har.

Da betænkningen angående oprettelsen af et realkreditinstitut på Færøerne blev udarbejdet, ville de færøske medlemmer i udvalget gerne, at man fandt en form, hvorved obligationerne kunne omsættes til pari, men vi kom ikke dette nærmere end til denne formulering fra det samlede udvalg:

„Man går ud fra, at instituttet skal følge det almindelige hovedprincip, at udstedte kasseobligationer skal være fuldt dækkede af panteobligationer. Endvidere finder udvalget det rigtigt, at lånene udbetales kontant og så vidt muligt til parikurs“.

De første år lå kursen også tæt op mod pari og var f. eks. i 1959-60 på $99\frac{1}{2}$ - $98\frac{3}{4}$ med $5\frac{1}{4}$ pct. i nominel rente. Men så begyndte den at falde og kom helt ned på 85-86 og deromkring, mens den nominelle rente steg til 6 pct. Dette førte til, at landskassen måtte ud med de beløb, kurstabene krævede, og det var mange millioner kroner. Resultatet af denne skæve udvikling blev, at der måtte gøres forsøg på at skaffe penge også andetsteds fra, om fiskerflådens fornyelse skulle kunne gennemføres.

Til dækning for anskaffelse af tre filet-fabrikhæketrawlere à ca. 10 mill. kr.,

overdækkede lineskibe til saltfisk og kraftblokskibe med kølelast til sildefiskeri à 4-5 mill. kr. blev der opnået tilsagn om lån i Norge mod kontrahering dér og landsstyrets garanti for 75 pct. af anskaffelsessummen.

Hvis denne på en måde uheldige udvikling fortsatte, ville den til en vis grad overflødig gøre Færøernes Realkreditinstitut, og den ville samtidig torpedere færøsk skibsbyggeri. Følere fra færøsk side for at finde frem til en parikursordning for Færøernes Realkreditinstituts obligationer havde hidtil ikke mødt forståelse, men allerede i 1963 blev der fra Danmarks Skibskreditfond på grund af særlige omstændigheder fundet frem til den ordning, at visse af dens obligationsserier kunne omsættes til pari. Denne C-obligationsseriemasse og B-obligationsseriemasse er i dag på ca. 1,5 milliard kr. og til $5\frac{1}{2}$ pct.s rente for C-obligationsserierne fra 14. november 1967 og derefter.

Ordningen dannede forbillede, da der i efteråret 1967 med henblik på at eliminere kurstabet for Færøernes Realkreditinstituts obligationer blev etableret en midlertidig ordning, der sikrer instituttets obligationer parikursen, men til en rente på 6 pct., det vil sige $\frac{1}{2}$ pct. over skibskreditfondens nuværende rente — og her er det, vi fra færøsk side ræsonnerer: motivet, baggrunden, for hele denne ordning med parikurs og den lave rente, er viljen til at komme et erhverv til hjælp, der er i en vanskelig stilling på grund af visse omstændigheder. Samtidig støtter denne hjælp et andet erhvervs rentabilitet, nemlig skibsfartens, og denne støtte kommer ikke alene dette erhverv til gode inden for rigsgrænsen, men også udenfor. Vi konkluderer: vort fiskerierhvervs rentabilitet er stram og har behov for den lavest mulige rente for at kunne klare investeringslåne. Ville det ikke være en vis rimelighed og naturlighed i, at vort fiskerierhverv også fik adgang til den direkte støtte, denne lave rente giver både inden for som uden for rigsgrænsen? Selv synes vi, det burde kunne lade sig gøre, og jeg vil over for regeringen ved denne førstebehandling af forslag til lov om statsgaranti for obligationslån optaget af Færøernes Realkreditinstitut — som jeg takker regeringen for at have fremsat — henstille, at den anbefaler over for National-